

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพและปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจะเสนอขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในครั้งนี้มี 2 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2533-2535 จำนวน 84 โรงเรียนจะมีผู้บริหารจำนวน 84 คน ใช้ประชากรทั้งหมด
2. กลุ่มครู-อาจารย์ที่ปฏิบัติการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ที่เปิดสอนตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ปีการศึกษา 2533-2535 จำนวน 84 โรงเรียน ครู-อาจารย์ทั้งสิ้นจำนวน 2,020 คนใช้กลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จ

ของเครจซี่และมอร์แกน (Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, 1970)

ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 327 คน

การสุ่มตัวอย่างกลุ่มครู-อาจารย์ ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. จากกลุ่มตัวอย่าง 327 คน นำใบศัตราส่วนกับจำนวนครู-อาจารย์ทั้งหมด 2020 คน
2. นำอัตราส่วนที่ได้ไปหากกลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ในแต่ละโรงเรียน
3. สุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์โดยใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling) รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่จะตอบแบบสอบถามในการวิจัย จำนวน 411 คน

ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนอำเภอ โรงเรียน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
1. เมืองอุดรธานี	11	11	409	11	66
2. กุมภวาปี	8	8	169	8	27
3. น้ำโสม	3	3	80	3	13
4. บ้านดุง	9	9	186	9	30
5. บ้านผือ	5	5	137	5	21
6. เฝ้าไร่	7	7	150	7	24
7. ศรีธาตุ	3	3	56	3	9
8. หนองวัวซอ	2	2	46	2	7
9. หนองหาน	8	8	195	8	32
10. กุดจับ	2	2	49	2	10
11. โนนสะอาด	3	3	70	3	11

ตารางที่ 1 (ต่อ)

อำเภอ/กิ่งอำเภอ	จำนวน โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
		ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์
12. สร้างคอม	4	4	74	4	12
13. วังสามหมอ	5	5	95	5	15
14. พุ่งผน	3	3	78	3	13
15. ไชยวาน	3	3	55	3	9
16. หนองแสง	2	2	41	2	7
17. นาบุญ	3	3	70	3	11
18. พิบูลย์รักษ์	3	3	60	3	10
รวม	84	84	2020	84	327

ดังนั้นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามทั้งสิ้นคือ

1. ผู้บริหาร จำนวน 84 คน
2. ครู-อาจารย์ จำนวน 327 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ

แบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 1 ชุด ประกอบด้วย 3 ตอนคือ

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่อง เพศ อายุ วุฒิ ตำแหน่ง ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณากร 9 กิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี รวมทั้งสิ้น 43 ข้อ โดยแยกเป็นรายกิจกรรมดังนี้

1. การปฐมนิเทศ	5 ข้อ
2. การฝึกอบรม	5 ข้อ
3. การประชุมเชิงปฏิบัติการ	4 ข้อ
4. การประชุม	5 ข้อ
5. การสัมมนาทางวิชาการ	4 ข้อ
6. การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ	6 ข้อ
7. การศึกษาดูงานนอกสถานที่	4 ข้อ
8. การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ	6 ข้อ
9. การสับเปลี่ยนหน้าที่	4 ข้อ

มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 3 สอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ แยกเป็นรายกิจกรรมจำนวน 46 ข้อ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ในตอนสุดท้ายของปัญหาการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณากรแต่ละกิจกรรมจะเป็นช่องว่างให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้ระบุถึงปัญหา นอกเหนือจากที่มีในรายการเพิ่มเติมได้อีกด้วย

การสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการและแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณากรจากเอกสาร วารสาร ตำรา ผลการวิจัยตลอดจนประสบการณ์ที่ได้พบเห็นเกี่ยวกับสภาพ

การจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรแล้วกำหนดกรอบแนวคิดเพื่อสร้างแบบสอบถามได้ 9 กิจกรรมได้แก่ การปฐมนิเทศ การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุม การสัมมนาทางวิชาการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ การศึกษาดูงานนอกสถานที่ การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ และการสับเปลี่ยนหน้าที่

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขแล้วรับแก้ตามอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เสนอแนะ

3. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วไปขอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงในเนื้อหาและความเหมาะสมในการใช้สำนวนภาษา และปรับแก้ตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒินั้น

4. นำแบบสอบถามที่ปรับแก้แล้วนั้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแก้ไขร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งแล้วจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามสำหรับนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ คือ

1. ส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบแบบสอบถามโดยผ่านทางสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2. ผู้วิจัยปรับแบบสอบถามคืนจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ การเก็บรวบรวมข้อมูลดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. นำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเสนอต่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีเพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามผู้บริหารครู-อาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานีและขอความร่วมมือให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ รวบรวมแบบสอบถามที่ผู้บริหารและครู-อาจารย์ตอบและส่งกลับคืนมาที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามทั้งของผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่งผ่านสำนักงาน

การประเมินศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอไปยังผู้ตอบแบบสอบถามพร้อมส่งหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอให้ช่วยแจกแบบสอบถามให้โรงเรียนและรวบรวมแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนมายังสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอตามกำหนดเวลาไว้ั้น ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง แบบสอบถามที่ส่งไปรวมทั้งสิ้นจำนวน 411 ชุดได้รับคืนทั้งสิ้นจำนวน 400 ชุดคิดเป็นร้อยละ 97.32

3. เมื่อได้รับแบบสอบถามคืนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 396 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.35 ดังรายละเอียดในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่แจกไปและได้รับกลับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่งไป	จำนวนที่รับคืน	คิดเป็นร้อยละ	สมบูรณ์	คิดเป็นร้อยละ
กลุ่มผู้บริหาร	84	84	100.00	80	95.23
กลุ่มครู-อาจารย์	327	316	96.64	316	100.00
รวม	411	400	97.32	396	96.35

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS^X ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุดรธานี 9 กิจกรรม ได้แก่ การประชุมพิเศษ การฝึกอบรม การประชุมเชิงปฏิบัติการ การประชุม การสัมมนา

ทางวิชาการ การส่งเสริมให้มีการศึกษาต่อ การศึกษาดูงานนอกสถานที่
การเผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการ การสืบเปลี่ยนหน้าที่

วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ เสนอเป็นตารางประกอบ
ความเรียง ส่วนข้อมูลที่ได้เพิ่มเติมจากการให้ข้อมูลเพิ่มเติมของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์
เนื้อหา เสนอเป็นความเรียง

3. ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์ในโรงเรียน
ประถมศึกษาตามโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
อุดรธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายชื่อ เสนอ
เป็นตารางประกอบความเรียง ส่วนปัญหาที่ได้เพิ่มเติมจากการระบุของผู้ตอบแบบสอบถาม
วิเคราะห์เนื้อหา เสนอเป็นความเรียง

สำหรับการให้คำตอบในแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์
ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยมีน้ำหนักดังนี้

มากที่สุด	ให้	5	คะแนน
มาก	ให้	4	คะแนน
ปานกลาง	ให้	3	คะแนน
น้อย	ให้	2	คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1	คะแนน

การพิจารณาว่าระดับปัญหาในการจัดกิจกรรมการพัฒนาคณาจารย์อยู่ในระดับมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด พิจารณาดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.50-5.00	ถือว่า	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.50-4.49	ถือว่า	มาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.50-3.49	ถือว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.50-2.49	ถือว่า	น้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00-1.49	ถือว่า	น้อยที่สุด